

NVE

Begrunnelse for utredningsprogram

Nedre Driva kraftverk

Sunndal kommune i Møre og Romsdal fylke,

Oppdal kommune i Trøndelag fylke

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Tiltakshaver

Driva Kraftverk DA

Referanse

202514086-84

Dato

03.03.2026

Ansvarlig

Carsten Stig Jensen

Saksbehandler

Bendik Kjefferud Erdal

*Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til
interne rutiner.*

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95,

Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

Innhold

1	Innledning	1
1.1	Bakgrunn	1
1.2	Om planene	2
1.3	Driva Kraftverk DAs forslag til utredningsprogram	2
2	Høring	3
3	NVEs vurdering av krav til utredninger	5
3.1	Innledning	5
3.2	Beskrivelse av tiltaket	6
3.3	Krav til utredning av fysiske forhold	9
3.4	Krav til utredning av naturfare	14
3.5	Krav til fagutredningene	16
3.6	Sammendrag av konsekvensutredningen	31

Henvisning til saksdokumenter er angitt med dokumentnummer, f.eks. «dok #1».

Inneværende saksnummer er 202514086. Dokumentene er tilgjengelige i vår postjournal via elnnsyn og på sakens nettside: <http://www.nve.no/9710/V>

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

NVE er ansvarlig myndighet i saker som gjelder vannkraftutbygging, jf. forskrift om konsekvensutredninger § 6 første ledd bokstav c og Vedlegg I 15. b. Dette innebærer blant annet at vi har hjemmel til å fastsette utredningsprogram for planer om bygging av vannkraftverk.

NVE mottok en melding fra Driva Kraftverk DA (Delt Ansvar: TrønderEnergi Kraft AS og Istad Kraft AS) den 26.06.2025. Meldingen beskriver planer om bygging av Nedre Driva kraftverk og forslag til utredningsprogram (dok# 1). Hensikten med meldingen er å gi et grunnlag for vurderinger av hvilke konsekvenser og utbyggingsalternativ som bør utredes.

I det videre er tiltakshaver beskrevet som Driva Kraftverk DA, da det er denne enheten som vil stå som søker og innehaver av en eventuell konsesjon. TrønderEnergi Kraft AS er operatør av eksisterende Driva kraftverk.

I dette notatet sammenfatter vi og diskuterer høringsuttalelsene og Driva Kraftverk DA sine kommentarer til disse. På grunnlag av Driva Kraftverk DA sitt forslag til utredningsprogram,

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

innkomne høringsuttalelser, Driva Kraftverk DA sine kommentarer til uttalelsene og NVEs egne vurderinger, har vi fastsatt et utredningsprogram for tiltaket. Vi anbefaler å lese dette begrunnelsesnotatet i sammenheng med det fastsatte utredningsprogrammet, som er oversendt samtidig.

1.2 Om planene

I meldingen beskrives Nedre Driva kraftverk som en opprustning og utvidelse (O/U) av det eksisterende Driva kraftverk-anlegget i Sunndal og Oppdal kommuner. Nedre Driva kraftverk er planlagt med inntak i Gjevilvatnet og utløp i Sunndalsfjorden om lag 2 km nord for Sunndalsøra. Prosjektet innebærer også et pumpeanlegg ved Festa, som vil pumpe vann på opptil 36 m³/s fra Driva til Gjevilvatnet for å kunne magasinere vann som deretter kan brukes til produksjon når det er behov i markedet. Det er i tillegg tenkt en utvidelse av reguleringshøyden i Gjevilvatnet for å øke magasineringsgraden, dette som en senkning av laveste regulerte vannstand (LRV) med 5 meter, fra dagens LRV på kote 645,8 til kote 640,8. Driva Kraftverk DA estimerer at denne økningen i reguleringshøyde gir en økning i magasinivolum på 68 Mm³, til totalt 348 Mm³. Videre er det også planlagt å overføre Langvatnet østover til Tovatna, slik at vannet derfra kan tas inn på eksisterende kraftverks tilløpstunneler og overføres til Gjevilvatnet. Langvatnet er et tappemagasin som i dag reguleres av NEAS Energi Telekom AS, og vannet herfra renner til Ulvund kraftverk. Langs Nedre Driva kraftverks tilløpstunnel er det i planene lagt opp til bekkeinntak i Gresjo og Sandvika. Dagens Driva kraftverk vil fortsatt driftes for å opprettholde krav til minstevannføring i Driva, i perioder med eventuelle driftsstans i Nedre Driva kraftverk, og i perioder med stort behov for kraftproduksjon.

Nedre Driva kraftverk vil ha en vannvei i fjell på 35 km, med fallhøyde på 660,8 m, og effekt på opptil 600 MW. Foreløpige produksjonsberegninger viser en midlere årlig produksjon på 986 GWh i Nedre Driva kraftverk. Dagens anlegg vil få redusert produksjon, fra om lag 600 GWh til 284 GWh. Pumpeanlegget vil ha et forbruk på 223 GWh. Netto produksjonsøkning i forhold til dagens anlegg blir med dette på 447 GWh, til totalt 1047 GWh nettoproduksjon. Med økt reguleringshøyde, fallhøyde og pumpekapasitet vil fleksibiliteten i systemet legge til rette for bedre tilpasning av produksjonen til markedssituasjonen, og vil dermed kunne være et bidrag til det økende behovet for effekt i kraftsystemet.

For mer utfyllende informasjon om tiltaket, se meldingen som ligger tilgjengelig på sakens nettside: <http://www.nve.no/9710/V>.

1.3 Driva Kraftverk DAs forslag til utredningsprogram

Driva Kraftverk DA har foreslått et utredningsprogram på grunnlag av antatte virkninger og konsekvenser. Forslaget til utredningsprogram følger i stor grad temaene og føringene i [NVEs veileder for konsesjonssøknader for vannkraftanlegg](#) og metodene i [Miljødirektoratets Veileder M-1941 Konsekvensutredning av klima og miljø](#). Driva Kraftverk DAs sitt forslag til utredningsprogram er tilgjengelig på sakens nettside.

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

2 Høring

Meldingen med forslag til utredningsprogram ble kunngjort i avisene Driva, Aura Avis og OPP og lagt ut på NVEs nettsider. I tillegg ble den sendt til lokale og regionale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse (dok# 3). Høringsperioden var fra 08.09.2025 til 12.12.2025. NVE arrangerte offentlige informasjonsmøter i Oppdal den 21.10.2025 og i Sunndal den 22.10.2025, der vi orienterte om saksbehandlingen og Driva Kraftverk DA orienterte om utbyggingsplanene.

NVE gjennomførte den 16.01.2025 konsultasjon med Trollheimen reinbeitedistrikt. Konsultasjon er en utvidet rett for representanter for samiske interesser til å bli involvert og hørt i saker som berører samiske interesser, og er hjemlet i sameloven kap. 4. I konsultasjonsmøtet ble planene presentert for Trollheimen reinbeitedistrikt, som deretter kom med innspill om hva de mener er viktige punkter til konsekvensutredningen. NVE førte protokoll under konsultasjonen, og denne ble godkjent av Trollheimen reinbeitedistrikt den 27.01.2026 (dok# 86).

NVE har fått inn 52 høringsuttalelser. Uttalelsene omfatter mange ulike temaer, der hovedvekten går på hensyn og problemstillinger tilknyttet laksens mulighet for vandring og gyting i Driva, fare for spredning av lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* til Gjevilvatnet, erosjon ved Gjevilvatnet, endrete vannforhold i Sunndalsfjorden, deponistørrelse og - plassering, reindrift, landskaps- og friluftshensyn i Innerdalen og Trollheimen landskapsvernområder og vassdragsvernet i Ålvundvassdraget.

Driva Kraftverk DA har kommentert høringsuttalelsene (dok# 85). De støtter at konsekvensutredningen skal vurdere den samlede belastningen fra andre og eksisterende påvirkninger innenfor relevante fagtemaer. De presiserer at vannføringsvariasjoner og driftsmønster ved ulike scenarioer skal legges til grunn for å vurdere konsekvenser for øvrige miljøtemaer. I kommentarene presiseres flere av temaene fra forslaget til utredningsprogram med de konkrete innspill som er kommet inn i høringen. Der prosjektet vil kunne ha negative virkninger vil avbøtende tiltak vurderes.

Under NVEs vurderinger har vi gjengitt de delene av høringsuttalelsene som er relevante for vår vurdering av krav til utredningsprogrammet. Vi gjengir kun de delene av innspillene som omhandler konkrete forslag til utredningsprogram og utredningskrav. Generell bakgrunnsinformasjon og synspunkter på om prosjektet bør gjennomføres omtales ikke her. Dette vil imidlertid være et viktig tema ved behandling av en fremtidig konsesjonssøknad. Høringsuttalelsene og tiltakshavers kommentarer er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller sakens nettside: <http://www.nve.no/9710/V>. Tabellen under viser hvem som har sendt inn høringsuttalelse, og dokumentnummeret i saken (202514086).

Tabell 1. Oversikt over høringsparter og dokumentnummer i saken (202514086).

Høringspart	Dokumentnummer
Sunndal kommune	57
Oppdal kommune	44
Trøndelag fylkeskommune	28
Møre og Romsdal fylkeskommune	61

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

Statsforvalteren i Trøndelag	46
Statsforvalteren i Møre og Romsdal	60
Sametinget/Samediggi	74
Verneområdestyret for Trollheimen	76
Miljødirektoratet	66
Landbruksdirektoratet	67
Direktoratet for mineralforvaltning	34
Fiskeridirektoratet	17
Kystverket	47
Mattilsynet	21
Havforskningsinstituttet	48
Statnett	83
Driva Elveierlag	58
Todalen Elveeigarlag SA	70
Norske Lakseelver	72
NEAS Energi Telekom AS	56
Gjevilvassdalen 6A Beitelag	26
Oppdal bygdealmening	79
Storlidalen Løypelag	69
Vassendsetra DNT-hytta	51
Gjevilvassosen Naust og -Båtforening	49
Bortistu Gjestegård AS	64
Reiselivsaktørene i Storlidalen	50
Naturvernforbundet	52
FNF Trøndelag	68
FNF Møre og Romsdal	30
Svorunda Vannverk SA	33
Oppdal Jæger- og Fiskarlag	55
Furu Vassverk	40
Storli Hytteeierforening	59
Hytteeiere i Storlidalen	63
Grunneiere ved 193/1, 187/1, 195/1	41
Grunneiere ved 193/1, 187/1, 182/2, 195/1	41 71
Grunneiere ved 25/1 og 25/2	43
Grunneiere på Gravem	75

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

Ivar Vasli	73
Eystein Opdøl	77
Anette og Hans Edvard Thyve	62
Trond Aalbu	65
Morten Kraabøl	45
Lars Bjørbekk	38
Roar Dørum	39
Leidulf Skarbø	37
Bjørn Petter Moxnes	36
Mogens Juul Rasmussen	35
Jørgen Singsdal	32
Jørgen Nerdal	29
Morten Dørum	

---

3 NVEs vurdering av krav til utredninger

3.1 Innledning

Formålet med konsekvensutredningen er å framskaffe det nødvendige faglige beslutningsgrunnlaget for å kunne ta stilling til om vannkraftanlegget skal få konsesjon. Konsekvensutredningsprogrammet angir hvilke utbyggingsalternativer som skal utredes nærmere, og hvilke utredninger som skal gjennomføres for å få belyst vesentlige konsekvenser av tiltaket. Utredningsprogrammet fastsetter samlede krav til innhold og omfang av konsekvensutredningen. Det er fastsatt på grunnlag av Driva Kraftverk DAs forslag, innkomne uttalelser, tiltakshavers kommentarer til uttalelsene samt NVEs egne vurderinger. I dette kapittelet presenterer vi våre vurderinger.

3.1.1 Fastsatt utredningsprogram

Utredningsprogrammet er spesifisert i eget dokument som er sendt ut samtidig med dette begrunnelsesnotatet. Utredningsprogrammet er en arbeidsbeskrivelse for det NVE mener må utredes før Driva Kraftverk DA kan søke om konsesjon etter vassdragsreguleringsloven. Begrunnelsesnotatet følger samme inndeling som det fastsatte utredningsprogrammet, og de to dokumentene bør leses sammen.

Driva Kraftverk DA skal ta utgangspunkt i NVEs digitale veileder for konsesjonssøknad vannkraftanlegg ved utarbeidelse av konsesjonssøknaden. Veilederen er tilgjengelig her: <https://veiledere.nve.no/konsesjonssoknad-vannkraftanlegg/>.

3.1.2 Opplegg for informasjon og medvirkning

Driva Kraftverk DA har i forkant av offentliggjøringen av prosjektet gjennomført en interessentanalyse for å identifisere relevante aktører og grupper som berøres av tiltaket. På

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

bakgrunn av denne analysen har prosjektet etablert dialog med utvalgte interessenter. Det er også etablert en egen internettside for prosjektet: <https://www.tronderenergi.no/nedre-driva>, med relevant informasjon og kontaktdetaljer. Internett siden vil oppdateres jevnlig. I tillegg planlegges det egne tiltak for medvirkning i løpet av konsekvensutredningsfasen. Det omfatter blant annet:

- Plan for informasjonsdeling rettet mot ulike målgrupper (lokalbefolkning, næringsliv, organisasjoner og myndigheter)
- Tilrettelegging for åpne møter og informasjonsmøter ved sentrale milepæler
- Fortløpende vurdering og drøfting av medvirkningsstrategi i prosjektets status- og fremdriftsmøter

NVE mener opplegget for informasjon og medvirkning foreslått av Driva Kraftverk DA vil legge til rette for en forutsigbar og transparent prosess, men tilføyer enkelte konkrete presiseringer av relevante berørte instanser/personer som skal involveres. I utredningsprogrammet har vi spesifisert at kommunene skal kontaktes i forbindelse med landskapsutredningen. I høringen har Verneområdestyret for Trollheimen uttrykt ønske om å involveres aktivt på tidlig stadium. NVE anser dette som både naturlig og nødvendig for å sikre gode løsninger og eventuell dispensasjon fra verneforskrift for inngrep i landskapsvernområdene. Landbruksdirektoratet og Sametinget vektlegger viktigheten av at det gjennomføres møter og jevnlig dialog med Trollheimen reinbeitedistrikt, for innhenting av samisk tradisjonell kunnskap som grunnlag for de videre utredningene. Ellers mener vi standard utredningsprogram vil sikre en tilfredsstillende informasjons- og medvirkningsprosess.

3.2 Beskrivelse av tiltaket

I det fastsatte utredningsprogrammet stiller vi krav om at Driva Kraftverk DA skal utarbeide et kort sammendrag av utbyggingsplanene. Tiltaksbeskrivelsen skal legges til grunn for alle fagutredningene. Under arbeidet med konsekvensutredningene forutsetter vi at Driva Kraftverk DA har dialog med faguttrederne. Det er som regel i denne fasen at detaljeringen av den tekniske planen foregår, og det er viktig at alle som deltar i utredningsarbeidet orienteres om utvikling i planene.

3.2.1 Presentasjon av utbyggingsalternativer

Driva Kraftverk DA har i konseptfasen vurdert flere utbyggingsalternativer, inkludert tunnel og utløp via Todalen og Todalsfjorden, i Surnadal kommune. Disse alternativene er lagt vekk til fordel for det meldte alternativ med utløp ved Sunndalsøra, da nevnte alternativer ville berørt betydelige områder innenfor landskapsvernområdet, og av den grunn ble ansett som urealistiske. Meldingen tar derfor utgangspunkt i ett enkelt hovedalternativ, slik det er beskrevet innledningsvis i kap. 1.2. NVE mener derfor det er dette hovedalternativet som skal utredes. Vi vil allikevel presisere at dersom tiltakshaver foreslår alternative løsninger for deler av prosjektet i den videre fasen, f.eks. bruk av anleggsvei kontra tilkomst med helikopter til en del av tiltaket, skal konsekvenser av de ulike delalternativene sammenlignes i hver enkelt fagutredning der dette kan være beslutningsrelevant.

Storli Hytteeierforening og Storlidalen Løypelag har i høringen uttrykt at det i videre planlegging må utredes reelle alternativer hvor en sterkt reduserer/unngår anleggsarbeid og

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

deponi i Storlidalen. Mange høringsparter har også bedt om at det må utredes om det finnes alternative bruksområder for massene før de legges i deponi. NVE anser ikke dette som et utbyggingsalternativ presentert av tiltakshaver, men som tiltak for å avbøte negative konsekvenser for landskap, friluftsliv og jordbruk m.m., og viser til vurderinger av disse temaene videre i dokumentet. Øvrige hytteeiere i Storlidalen har også bedt om at gjenbruk av eksisterende påhugg ved Tovassveien skal ha førsteprioritet framfor å etablere et nytt påhugg vest for det eksisterende. NVE er ikke sikker på hvorvidt dette er teknisk gjennomførbart, men vil be om at dette vurderes, og at det begrunnes hvorfor eksisterende tverrslag eventuelt ikke kan gjenbrukes. FNF Møre og Romsdal ber om at det utredes et alternativ hvor Festa pumpe bygges, men uten bygging av Nedre Driva kraftverk. Naturvernforbundet ber om at overføring av Langvatnet og bekkeinntakene i Gresjo skrinlegges på bakgrunn av landskaps- og vassdragsvernet, og at disse ikke utredes videre. NVE vil ikke ta stilling til deler av prosjektet på nåværende tidspunkt, men vil i utredningsprogrammet sette krav om at alle verneverdier skal beskrives, og at fagutredningen skal inkludere en vurdering av tiltakets påvirkning på verneverdiene. For utfyllende vurderinger av disse delene av tiltaket viser vi til kapitlene om forholdet til Verneplan for vassdrag, verneområder, naturmangfold, friluftsliv og landskap.

3.2.2 Forholdet til Verneplan for vassdrag

Temaet er ikke beskrevet i et eget kapittel i forslaget til utredningsprogrammet, men Driva Kraftverk DA skriver i kap. 4.1 – *Overordnede planer, føringer og gjeldene planer* om de rikspolitiske retningslinjene for vernede vassdrag. I meldingen er det beskrevet planer om bekkeinntak i Gresjo, og overføring av Langvatnet til Tovatna. Disse delene av planen innebærer inngrep i det vernede Ålvundvassdraget.

Ålvundvassdraget ble vernet ved St.prp. nr. 4 (1972-1973) den 6.4.1973 (Verneplan I). Verneplanene, som består av 390 objekter, omfatter ulike vassdrag som til sammen skal utgjøre et representativt utsnitt av Norges vassdragsnatur. Hensikten med verneplanene er å sikre helhetlige nedbørfelt med sin dynamikk og variasjon fra fjell til fjord. Vernet gjelder først og fremst mot vannkraftutbygging, men verneverdiene skal også tas hensyn til ved andre inngrep. I 2005 vedtok Stortinget at det kan åpnes for konsesjonsbehandling av kraftverk med installert effekt opp til 1 MW i vernede vassdrag forutsatt at utbygginger ikke svekker verneverdiene i vassdraget. Med bakgrunn i Meld. St. 27 (2023-2024) – *Tryggare framtid – førebudd på flaum og skred*, åpnet Stortinget i 2025 også for konsesjonsbehandling av vannkraftverk over 1 MW i verna vassdrag. Stortinget fattet følgende vedtak:

Det åpnes for konsesjonsbehandling av kraftverk over 1 MW i vernede vassdrag der samfunnsnyttene, for eksempel i form av flomdempende effekt, vurderes som betydelig, samtidig som miljøkonsekvensene anses som akseptable.

Vannressursloven § 34 sier «*Ingen må foreta kraftutbygging i strid med Stortingets vedtak om vern av vassdrag. Alle planer om kraftutbygginger i vernede vassdrag må meldes til vassdragsmyndigheten for vurdering før gjennomføring av tiltaket.*»

Bekkeinntakene i Gresjo og overføring av Langvatnet vil føre til redusert vannføring i Gresjo, Renndøla og til slutt Ålvundelva. Gjennomstrømning i Innerdalsvatnet vil også reduseres. NVE vil vurdere tiltakene i henhold til vannressursloven § 35 første ledd nr. 5, som sier:

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Nye anlegg kan bare tillates hvis hensynet til verneverdiene i vassdraget ikke taler imot.

Videre i punkt 8:

Når vassdragsmyndigheten treffer avgjørelser som gjelder et vernet vassdrag etter denne lov, skal det legges vesentlig vekt på hensynet til verneverdiene. Vassdragsmyndigheten kan avslå en søknad om konsesjon uten ytterligere saksbehandling. Blir det gitt konsesjon, skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan verneverdiene antas å bli berørt og hvorfor dette ikke har vært avgjørende for vedtaket.

I forbindelse med Verneplan I og II ble det ofte gjort lite undersøkelser i vassdragene. Vernet ble stort sett basert på det som forelå av opplysninger. I ettertid er det startet opp et arbeid med å samle inn tilleggsinformasjon. I dette ligger også å få dokumentert utviklingen i de vernede vassdragene fra 1973 og fram til i dag. I VVV-rapport 2001-4 – *Verdier i Ålvundelva*, er det gjort en gjennomgang av verneverdier i Ålvundvassdraget. Det er her pekt ut 9 delområder som omfatter verneverdier av nasjonal verdi, og 8 delområder med regional verdi. Verneverdiene omfatter temaene prosesser og former skapt av is og vann, biologisk mangfold, landskapsbilde, friluftsliv og kulturminner.

Med bakgrunn i dette mener NVE at verneverdiene i Ålvundvassdraget må beskrives. Dette inkluderer kjente og tidligere beskrevne verneverdier, samt verdier som ikke var kjent på vernetidspunktet. Utredningen må også inkludere en vurdering av hvordan hver enkelt verneverdi vil bli påvirket av tiltaket, både ved redusert vannføringsregime og av de fysiske inngrepene. Både eksisterende og ny kunnskap skal legges til grunn for beskrivelsen av verneverdiene. Vi viser for øvrig til NVE sine [nettsider om verna vassdrag](#).

3.3 Krav til utredning av fysiske forhold

3.3.1 Hydrologisk grunnlag

Overflatehydrologi

Delutredningen for overflatehydrologi omfatter utredninger av vannførings- og vannstandsendringer, minstevannføring, driftsvannføring og flommer. De hydrologiske tema som omtales nedenfor skal ligge til grunn for de øvrige fagutredningene som skal gjennomføres som ledd i konsekvensutredningsprosessen.

Detaljert beskrivelse av temaene under er ikke eksplisitt presentert i forslaget til utredningsprogram, men Driva Kraftverk DA henviser til NVEs veileder for konsesjonssøknader for vannkraftanlegg kap. 3.1, som er i tråd med standard utredningsprogram. NVE legger derfor til grunn at Driva Kraftverk DAs forslag til konsekvensutredningsprogram er i tråd med standard utredningsprogram i hvert av de følgende temaer innunder det hydrologiske grunnlaget.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Datagrunnlag

Driva Kraftverk DA viser til at utredningen av overflatehydrologi skal følge NVEs veileder for konsesjonssøknader av vannkraftanlegg, og er i tråd med standard utredningsprogram. I meldingens kap. 5.1.1 skriver Driva Kraftverk DA at de nye bekkeinntakene trenger nærmere undersøkelser og bedre datagrunnlag for å beslutte om de bør tas med i prosjektet eller ikke. Både under folkemøtene og i høringen er det kommet fram mange uttalelser som vektlegger viktigheten av et godt kunnskapsgrunnlag som minimerer usikkerhet og tar høyde for fremtidige klimaendringer. Dette er inkludert i standard utredningsprogram. NVE registrerer allikevel at det i Gresjo og Ålvundvassdraget ikke er målestasjoner å hente ut data fra. Å hente ut data fra NVEs avrenningskart eller omregning fra tilsigsserier i referansevassdrag representerer en grad av usikkerhet og vi presiserer derfor i utredningsprogrammet at usikkerhet i datagrunnlaget skal omtales spesifikt for overføring Langvatnet og bekkeinntakene i Gresjo.

Beregning av vannføringer og vurdering av minstevannføring

Forslaget i meldingen er i tråd med standard utredningsprogram. Temaet er viktig for mange av høringspartene, og vil være sentralt i vurderingen av akvatisk naturmangfold. De individuelle innspillene er i stor grad koblet til andre fagtemaer, spesielt naturmangfold i vann, og vi vurderer disse nærmere under fagtema naturmangfold, eventuelt andre relevante delkapitler. Sunndal kommune uttrykker at å kun bruke 5-persentil minstevannføring ikke er tilstrekkelig grunnlag for å vurdere de hydrologiske effektene av tiltaket, og skriver at det må tas utgangspunkt i kjent kunnskap om fisken i Driva sine behov for vannføring for å vandre. NVE mener at standard utredningsprogram i stor grad er dekkende for temaet, men vi vil legge til at fagutrederne i vurderingen av minstevannføring fra Driva Kraftverk og forbislipp av vann ved Festa pumpe i Driva må ta utgangspunkt i bestemmelsene i tabell 6.1 i beskyttelsesordningen for nasjonale laksevassdrag ([St.prp. nr. 32 \(2006-2007\)](https://lovdata.no/dokument/ST/prp/prp_l/20062007/20062007131) - [regjeringen.no](https://lovdata.no/dokument/ST/prp/prp_l/20062007/20062007131)).

Endringer i vanndekt areal på berørte elvestrekninger

Forslaget i meldingen er i tråd med standard utredningsprogram. Temaet er viktig for flere av høringspartene, i sammenheng med akvatisk naturmangfold og landskap. Jørgen Nerdal kommenterer i sin uttalelse at det må lages fotomontasjer av endrete vannføringsnivåer i Gresjofossen og i Ålvundelva. Driva Kraftverk DA viser til NVEs veileder for konsesjonssøknader for vannkraftanlegg, og presiserer i kap. 8.2 i meldingen og i kommentarene til høringsuttalelsene at det skal dokumenteres og visualiseres vannføringsvariasjoner for alle vassdrag som får endret vannføringsregime. NVE mener temaet er sentralt i de videre utredningene, spesielt ved kartlegging og vurdering av funksjonsområder for anadrom fisk, og for verneverdiene i Ålvundvassdraget. Sandvikelva renner gjennom Oppdølstranda naturreservat, og endring i vanndekt areal vil her kunne ha påvirkning på verneverdiene og -formålet, selv om det fysiske inngrepet ligger utenfor naturreservatet. Vi presiserer derfor at det skal gjennomføres vannlinjeberegninger der det ikke finnes eksisterende målinger av vannstand for de berørte elvestrekningene i Driva, Ålvundvassdraget og Sandvikelva.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Driftsvannføring

Driva Kraftverk DAs forslag er i tråd med standard utredningsprogram. Kommunene, Miljødirektoratet, Norske Lakseelver og Driva Elveierlag tar opp behovet for å se manøvreringen driftsmønstrene av dagens anlegg og Nedre Driva kraftverk i sammenheng. I kommentarene til høringsuttalelsene presiserer Driva Kraftverk DA at utredningen skal inkludere et driftsmessig grunnlag som dokumenterer vannføringsvariasjoner, magasindisponering og driftsmønstre, inkludert en beskrivelse av ulike scenarier med forskjellig manøvrering for pumping/slipp, rammer og representative drifts- og vannføringsforhold. NVE presiserer standard utredningsprogram til de presenterte planene.

Varighetskurver, «slukeevne» og «sum lavere»

Temaet er ikke omtalt i meldingen, men er en del av standard utredningsprogram som følger av NVEs veileder for konsesjonssøknader for vannkraftanlegg. Varighetskurver brukes normalt for å synliggjøre vannføring på fraførte elvestrekninger hvor det ikke er planlagt reguleringsmagasin. Mange høringsparter tar på ulikt vis opp behovet for et tilstrekkelig hydrologisk grunnlag for de berørte elvestrekningene. Driva Kraftverk DA skriver i kap. 8.2 i meldingen at konsekvenser for vannføring skal beskrives og visualiseres med figurer for alle vassdrag som får endret vannføring. Det er ikke åpenbart for NVE at varighetskurver, flomtap- og lavvannstap-diagrammer er planlagt for hver enkelt berørt elvestrekning. I tillegg til vannlinjeberegninger og billedokumentasjon på vanddekt areal som beskrevet ovenfor, mener NVE systematisk tallfestet dokumentasjon på forventede endringer i vannføring må inkluderes i utredningen av det hydrologiske grunnlaget. NVE presiserer derfor at det skal utarbeides varighetskurver, og diagrammer som viser flomtap («slukeevne») og tap av vann i lavvannsperioder («sum lavere») for Driva ved Festa, Gresjø, Renndøla ut av Langvatnet og Sandvikelva.

Reguleringsmagasin

De meldte planene om å utvide reguleringssonen i Gjevilvatnet med 5 m ved å senke LRV har vært et viktig punkt for mange høringsparter. Oppdal kommune, Sunndal kommune, Statsforvalteren i Trøndelag, FNF Møre og Romsdal, Oppdal Jæger- og Fiskarlag, Naturvernforbundet, Trollheimen reinbeitedistrikt, Oppdal Bygdeallmenning og flere grunn- og hytteiere uttrykker bekymring for temaet, spesielt knyttet til erosjon, naturmangfold i vann, isforhold og friluftsliv. Ivar Vasli ønsker svar på hvordan behovet for pumping av vann fra Ångardsvatn vil være under og etter anleggsfasen. Oppdal kommune ber om en vurdering av det reelle behovet for en senkning av LRV.

Driva Kraftverk DA skriver i forslaget til utredningsprogram kap. 8.2 at det skal vurderes hvordan ulike krav til magasinfyllinger vil påvirke det hydrologiske regimet, akvatisk miljø og kraftproduksjon. Videre at endring i magasinkurve for Gjevilvatnet skal beregnes og presenteres, og at eventuelle endringer i fyllingsnivå i Langvatnet skal beskrives. Tiltakets påvirkning på flom og isforhold skal beskrives. I oppsummeringstabellen i forslag til utredningsprogram kap. 8.16 er det videre vist til NVEs veileder for konsesjonssøknader for vannkraftanlegg kap. 3.1 for utredning av det hydrologiske grunnlaget. I kommentarene til høringsuttalelsene presiserer Driva Kraftverk DA at konsekvensutredningen skal inkludere en vurdering av behovet og virkninger ved å endre reguleringsgrensen, samt erosjons- og stabilitetsvurderinger for berørte strandsoner og løsmasser med klimarelevante

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

forutsetninger. Utredningen skal også inkludere en vurdering av hvordan bruk og tilgjengelighet vil påvirkes for båt/naust/badeplasser og friluftsliv, og ROS-analyse av hvordan endrete isforhold kan få konsekvenser for ferdsel.

NVE mener temaet er svært viktig å belyse grundig. Gjevilvatnet brukes aktivt av forskjellige interessenter, både om sommeren og vinteren. Tiltakets konsekvenser for øvrige fagtema er omtalt under de relevante kapitler senere i dokumentet, her vurderes kun krav til utredningen av det hydrologiske kunnskapsgrunnlaget. Vi legger til grunn at NVEs veileder for konsesjonssøknad for vannkraftanlegg vil følges, slik det er opplyst i meldingen. Vi mener kravene til å utarbeide magasinkart som beskrevet i NVEs veileder og standard utredningsprogram er spesielt viktig for å senere vurdere konsekvenser innenfor temaene erosjon, ferdsel over isen (reindrift, friluftsliv) og naturmangfold i vann. Vi presiserer også at magasinkart og fyllingskurver skal utarbeides både for Gjevilvatnet og Langvatnet. Fyllingsberegningene skal vise reelle fyllingsår (tørt, middels, vått), og 100-, 75-, 50-, 25- og 0-persentiler for HRV/konsesjonsgitt sommervannstand. Vi presiserer at fyllingskurvene for Gjevilvatnet skal brukes til å vurdere hvordan tiltaket vil påvirke magasinrestriksjonene slik de står i dagens manøvreringsreglement. Vi legger til at utredningen skal inkludere en beskrivelse av hvordan Driva Kraftverk DA planlegger at Ångardsvatnet og Vassli pumpe vil manøvreres både i en midlertidig anleggsfase, og i drift ved en eventuell utvidelse av anlegget.

Flommer

Driva Kraftverk DA viser til NVEs Veileder for konsesjonssøknader for vannkraftanlegg, og NVE anser derfor at forslaget til utredningsprogram er i tråd med standard utredningsprogram. I kap. 8.2 i meldingen står det at tiltakets påvirkning på flom skal beskrives. Sunndal kommune skriver i sin uttalelse at utredningen må vise hvordan Festa pumpe er tenkt å gi flomdempende effekt mot dagens flomsituasjon, samt at det må gjøres en vurdering av nytteverdien flom har med å vaske ut finsedimenter fra elveleiet. Eystein Opdøl stiller i sin uttalelse spørsmål om hvor ofte det er overløp og flomfare fra Langvatnet. Jørgen Singsdal spør hvordan flomvannføring i Ålvundvassdraget blir med overføring av Gresjo og Langvatnet. I meldingen kap. 2.6.7 står det at Driva oppstrøms dagens Driva kraftverk er uregulert, med store variasjoner i vannføring gjennom året. Driva Kraftverk DA skriver videre at Festa pumpe kan bidra noe til å dempe flomtopper og redusere risikoen for skade på infrastruktur og eiendom nedstrøms pumpeanlegget.

NVE mener standard utredningsprogram i stor grad er dekkende for temaet. Antall dager med overløp fra magasiner/inntak er allerede en del av utredningsprogrammet, beskrevet under avsnittet *Driftsvannføring*. Vi presiserer at utredningene skal inkludere en vurdering av nytteverdien av å redusere flomtoppene nedstrøms Festa.

Grunnvann

Driva Kraftverk DA viser til NVEs Veileder for konsesjonssøknader for vannkraftanlegg innunder temaet hydrologisk grunnlag, men har ikke omtalt grunnvann som et eget punkt. Flere høringsparter tar opp at konsekvenser for grunnvannsspeil må være en del av utredningen, spesielt knyttet til drikkevanns- og jordvanningsuttak, og potensiell forurensning av grunnvannsforekomster. I kapittel 8.13 i meldingen skriver Driva Kraftverk DA at det skal gjøres en vurdering av om tunneldriving eller massedeposering kan medføre forurensning av

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

grunnvannsforekomster. I kommentarene til høringsuttalelsene skriver Driva Kraftverk DA at de vil inkludere et eget punkt i utredningsprogrammet om vannuttak/drikkevann/grunnvann.

NVE mener standard utredningsprogram dekker kravene til kunnskapsgrunnlag for å vurdere konsekvensene for øvrige fagtema, og legger dette til grunn. Vi viser også til avsnittene om *Forurensning og Naturressurser*.

Vanntemperatur, isforhold og lokalklima

Driva Kraftverk DA skriver i meldingen kap. 8.2 at det skal legges særlig vekt på isforholdene i Gjevilvatnet. De planlegger også å gjennomføre kontinuerlig temperaturmåling på ulike dyp gjennom et år i Gjevilvatnet. Videre vises det i oppsummeringen av utredningsprogrammet til NVEs Veileder. Jørgen Nerdal og Eystein Opdøl skriver i sine høringsuttalelser at bekkeinntaket i Gresjo vil få konsekvenser for vanntemperaturen i Ålvundvassdraget, da Gresjo i hovedsak får tilførsel av kaldt smeltevann fra Vinnubreen. Bjørn Petter Moxnes skriver at det må utredes hva som er maksimal tolererbar vanntemperatur i Driva, da redusert vannføring kan føre til økt temperatur, som kan bidra til oppblomstring av skadelige patogener for laks og sjørøret. FNF Møre og Romsdal krever at det utføres en ROS-analyse av isforhold og strandonesikkerhet ved Gjevilvatnet. Trollheimen reinbeitedistrikt opplyser i konsultasjonsmøte med NVE at det går en flyttleie over Gjevilvatnet ved Raudøra som er avhengig av stabile og trygge isforhold, og at utredningen må beskrive hvordan endret manøvreringspraksis og senket LRV vil påvirke isforholdene og konsekvensene for flyttleia. Anette og Hans Edvard Thyve krever også utredning av strømningsforhold, isdannelse og sikkerhet ved Osen i Gjevilvatnet. I kommentarene til høringsuttalelsene skriver Driva Kraftverk DA at de vil presisere at det i konsekvensutredningen skal gjøres en vurdering av hvordan islegging, isløsning og forekomst av usikker is i Gjevilvatnet vil påvirkes av tiltaket, og belyse risiko og sårbarhet for negative konsekvenser.

NVE supplerer standard utredningsprogram med vurderingen av endret vanntemperatur må ses i sammenheng med temaet *Naturmangfold i vann* når konsekvensene skal vurderes, både for Ålvundvassdraget og Driva elv. For øvrig mener vi at standard utredningsprogram er dekkende for de krav og innspill som er kommet inn, og viser også til kap. 3.3.2 og 3.4.1 for innspillene om erosjon og ulykkesrisiko.

Vanntemperatur, isforhold og lokalklima ved utløp i fjorden

I forslaget til utredningsprogram kap. 8.5 skriver Driva Kraftverk DA at det skal gis en overordnet teoretisk beskrivelse av dagens forhold når det gjelder tilførsel av ferskvann til fjorden. Videre at det skal gjøres rede for hvordan ferskvannstilførselen til fjorden vil bli endret som følge av det nye reguleringsregimet og nytt utløp til fjorden. Konsekvenser for strømningsforhold og vannkvalitet skal vurderes og eventuelle usikkerheter skal beskrives.

Endret regime for ferskvannstilførsel til Sunndalsfjorden er tatt opp av mange høringsparter, og vil være et sentralt tema i den videre vurderingen av Nedre Driva kraftverk. De konkrete høringsinnspillene går i all hovedsak på konsekvenser for temaene *Naturmangfold i sjø og Marine ressurser*, knyttet til endrete temperatur- og salinitetsforhold i fjorden, og er ytterligere vurdert i disse avsnittene i kap. 3.5 – Krav til fagutredningene.

NVE mener tiltakets plassering i Sunndalsfjorden som nasjonal laksefjord gjør at temaet må utredes grundig. Vi presiserer at utredningen av *Vanntemperatur, isforhold og lokalklima ved*

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

*utløp i fjorden skal legges til grunn for vurderingen av **Naturmangfold i sjø og Marine ressurser**. Vi legger til at fagutrederne må gjøre en vurdering av hvordan, og i hvor stort område tiltaket forventes å føre til endringer i termoklinen og haloklinen i Sunndalsfjorden gjennom året, for å videre vurdere om tiltaket kan ha forstyrrende effekt på anadrom fisk som vandrer inn og ut av fjordsystemet. Tiltaket skal vurderes opp mot beskyttelsesordningen for nasjonale laksevassdrag (tabell 6.1 i [St.prp. nr. 32 \(2006-2007\) - regjeringen.no](https://lovdata.no/dokument/ST/prp/stprpnr/2006-2007/stprpnr32)).*

3.3.2 Erosjon og sedimenttransport

Dagens situasjon og mulige virkninger for temaet erosjon og sedimenttransport er beskrevet i kapittel 5.1.2 i meldingen, men mangler som eget kapittel i forslaget til utredningsprogram. Det er her tatt innunder temaet naturfare, og Driva Kraftverk DA skriver at tiltakets konsekvenser for erosjon og ras skal utredes, i samsvar med kap. 4 (Naturfare) i NVEs veileder for konsesjonssøknad for vannkraftanlegg.

Temaet er tatt opp av flere høringsparter, med forskjellige fokusområder. Oppdal kommune, Sunndal kommune, Naturvernforbundet, Vassendsetra DNT-hytte, Oppdal Bygdealmening, Morten Dørum, Roar Dørum, Anette og Hans Edvard Thyve, og flere grunneiere i Oppdal tar opp utfordringer med erosjon i strandsonen rundt Gjevilvatnet med dagens regulering, og er bekymret for at en ytterligere senkning av LRV vil bidra til økt erosjonsproblematikk. Sunndal kommune, Oppdal kommune, Møre og Romsdal fylkeskommune og Statsforvalteren i Trøndelag legger også vekt på at erosjon og sedimenttransport i Driva vil påvirkes av endret vannføring, og kan ha konsekvenser for både naturmangfold, naturfare, friluftsliv og jordbruk. Høringspartene vektlegger at temaet må utredes grundig, og flere tar opp at effekter av forventede klimaendringer må legges til grunn. Driva Kraftverk DA skriver i kommentarene til høringsuttalelsene at de vil inkludere erosjons- og stabilitetsvurderinger for berørte strandsoner og løsmasser i Gjevilvatnet. Videre skriver de at detaljert prosjektering av eventuell erosjonssikring hører hjemme i senere prosjektering, og at konsekvensutredningen skal avklare omfang, risiko og prinsipper for mulige avbøtende tiltak.

NVE mener det er viktig at forholdene for erosjon og sedimenttransport blir belyst, da dette også skal legges til grunn for utredning av konsekvenser for flere av de øvrige fagtemaene. Økt erosjon som følge av økt reguleringshøyde kan potensielt påvirke gyteområder for storvokst røye i Gjevilvatnet, i tillegg til å påvirke landskapsopplevelsen i et mye brukt friluftsområde. Videre kan redusert vannføring og etablering av en terskel ved Festa føre til at sedimenttransport nedover Driva blir endret. NVE mener det i utredningsprogrammet må belyses hvordan endret sedimenttransport kan forventes å påvirke kvalitet på gyteområder og habitater for anadrom fisk i Driva. Vi mener temaet skal stå som et eget kapittel i utredningsprogrammet, jf. NVEs Veileder for konsesjonssøknader for vannkraftanlegg, kap. 3.2. Vi presiserer at utredningen skal beskrive dagens erosjons- og sedimentasjonsforhold langs berørte elver og magasiner, og at tiltakets konsekvenser skal beskrives og vurderes i sammenheng med øvrige fagtemaer. Avbøtende tiltak skal beskrives.

3.4 Krav til utredning av naturfare

Driva Kraftverk DA skriver i kap. 8.3 i forslaget til utredningsprogram at tiltakets konsekvenser for erosjon og ras skal utredes. Dette skal gjøres i samsvar med kapittel 4 i

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

NVEs veileder for konsesjonssøknad vannkraftanlegg. Det skal også vurderes om noen av tiltaksdelene er utsatt for naturfare, og det skal beskrives eventuelle avbøtende tiltak. Forslaget til utredningsprogram er i tråd med standard utredningsprogram, og NVE mener dette kan legges til grunn for utredningen av naturfare.

3.4.1 Generell vurdering av sikkerhet og beredskap

NVE viser til at konsekvensutredningen alltid skal omfatte opplysninger om beredskap ved større ulykker og katastrofer, jf. KU-forskriften § 23. I vannkraftprosjekter er det først og fremst forhold knyttet til risiko for skred og flom som er beslutningsrelevant i en konsesjonsprosess. Forhold knyttet til risiko for skred under anleggs- og driftsfase skal beskrives. Flomforhold skal beskrives under fagtema hydrologisk grunnlag. Når det gjelder beredskap og ulykkesrisiko knyttet til andre forhold ved prosjektet, mener NVE at dette i hovedsak dekkes av gjeldende regelverk knyttet til detaljplanfasen og senere i anleggs- og driftsfasen. NVE viser til gjeldende forskrifter for internkontroll, damsikkerhet og beredskap.

3.4.2 Vurdere behovet for skredfareutredninger

Tiltaksområdet dekker et stort og variert areal, med flere inngrepsområder, og konsekvenser for vannføring i Driva fra Festa til fjorden. Store deler av Sunndalen, Trollheimen og Innerdalen ligger i aktsomhetsområde for snøskred. Det samme gjelder for jord- og flomskred. Driva med omkringliggende arealer ligger under marin grense opp til Klingfossen, og ved Elverhøy er det påvist kvikkleire i grunnen. Sunndal kommune skriver i sin høringsuttalelse at det også er påvist kvikkleire i grunnen ved det planlagte massedeponiet på Hjellan. De skriver også at Oppdølstranda er svært skredutsatt, og at det bør utredes hvordan adkomst og nettilknytning til Nedre Driva kraftverk påvirkes av dette. Statsforvalteren i Trøndelag bemerker også aktsomhetssonene og at det må gjøres en vurdering av dette i konsekvensutredningen. Driva Kraftverk DA skriver i forslaget til utredningsprogram at det vil bli gjort en skredfarevurdering for de aktuelle lokasjoner basert på befaring og vurderinger på stedet og tilgjengelig kunnskap om området. Undersøkelsene skal følge metodikken i NVEs veiledningsmaterieell, og inkludere en vurdering av forventede klimaendringer.

Det skal vurderes om tiltaket kan utløse kvikkleire-, snø-, jord- og flomskred, eller om det ligger i en utløpssone for slike skred. Dersom det ikke kan dokumenteres at tiltaket ikke er utsatt for områdeskredfare, må det gjennomføres en utredning. Driva Kraftverk DA må vurdere om kartgrunnlaget er tilstrekkelig, og om tiltaket kan være utsatt for eller øke faren for skred. Etter NVEs syn er standard utredningsprogram tilstrekkelig for å belyse dette temaet.

3.4.3 Vurdering av overvann

Vi mener det må gjøres en innledende vurdering av tiltakets virkning på overvann, og at temaet må utredes dersom tiltaksområdet kan være utsatt for overvann eller medføre at overvann gir økt ulempe eller risiko for tredjepart. Etter NVEs syn er standard utredningsprogram tilstrekkelig for å belyse dette temaet.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

3.4.4 Vurdering av klimatilpasning

Driva Kraftverk DAs forslag er i tråd med standard utredningsprogram. Statsforvalteren i Trøndelag skriver at det må gjøres en vurdering av om ventede klimaendringer og konsekvensene av disse kan påvirke hensyn og interesser i tiltaksområdene og i områdene som blir påvirket av tiltakene. NVE mener at standard utredningsprogram er tilstrekkelig for å belyse dette temaet.

Temaene hydrologisk grunnlag, erosjon og sedimenttransport og naturfare skal legges til grunn for andre relevante fagutredninger. Det er derfor viktig at disse blir gjennomført tidlig i utredningsfasen.

3.5 Krav til fagutredningene

3.5.1 Generelle krav til fagutredningene

Driva Kraftverk DA skriver i kapittel 8.1 i meldingen at alle utredninger skal følge føringer gitt i NVEs veileder for konsesjonssøknader for vannkraftanlegg, Miljødirektoratets veileder M-1941 og andre relevante veiledere og håndbøker for kunnskapsinnhenting, verdivurdering og vurdering av påvirkning og konsekvens. Der det er relevant skal det også foreslås avbøtende tiltak og vurderes hvordan de foreslåtte avbøtende tiltakene vil endre konsekvensgraden.

I vårt fastsatte utredningsprogram har vi innarbeidet KU-forskriftens krav til konsekvensutredning. Dette inkluderer bruk av anerkjent metodikk, som håndbok M-1941 for flere av fagtemaene og håndbok V712 for utredning av naturressurser.

3.5.2 Naturmangfold på land

Kartlegging

Driva Kraftverk DA skriver i forslaget til utredningsprogram, kap. 8.4, at det skal innhentes informasjon fra tilgjengelig artskart og tidligere kartlegginger. Kartlegging av arter og naturtyper skal følge metodikken i M-1941. I oppsummeringstabellen i kap. 8.16 står det at fokus skal være på arter og naturtyper som blir påvirket av endret vannføring eller direkte arealbeslag.

Sunddal kommune skriver i sin høringsuttalelse at det må kartlegges for naturtyper som blir påvirket av redusert vannføring. Oppdal kommune legger vekt på konsekvenser av deponiområdene. Statsforvalteren i Trøndelag skriver at arter og naturtyper i og langs vassdrag som får endret vannføring må kartlegges. Statsforvalteren i Møre og Romsdal viser i tillegg til at kartleggingsinstruks for den nye rødlista for naturtyper ikke er tilgjengelig før i 2027. Naturvernforbundet krever at fagutredningene som gjennomfører kartleggingen kan dokumentere tidligere utførte kartlegginger og formell kompetanse. FNF Møre og Romsdal trekker fram bekkekløfta, flommark og løsmasseører nedstrøms Festa som viktige områder å kartlegge for naturverdier. Hytteeierne i Storlidalen skriver at påhugget i Storli må utredes etter naturmangfoldloven.

I kommentarene til høringsuttalelsene presiserer Driva Kraftverk DA at utredningen skal gi en oppdatert oversikt over berørte naturtyper/arter, og at det skal gjøres målrettet feltarbeid der

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

eksisterende kunnskap ikke er tilstrekkelig. Videre at kartleggingen av naturmangfold avgrenses til påvirkede og beslutningsrelevante arealer.

NVE mener at kartlegging i tråd med metodikken i M-1941 skal ligge til grunn for utredningen av naturmangfold. Vi er enige i Driva Kraftverk DA sin presisering om at fokus skal være på arter og naturtyper som blir påvirket av endret vannføring eller direkte arealbeslag, og presiserer dette i utredningsprogrammet. Vi inkluderer også enkelte konkrete verdiområder som er tatt opp i høringsuttalelser, men vil presisere at fagutrederne må gjøre en egen vurdering av om det finnes andre områder i tiltaksområdet som skal oppsøkes i felt.

Verneområder

Tiltaket vil ha påvirkning i flere verneområder: Trollheimen og Innerdalen landskapsvernområder, Oppdølstranda naturreservat og Gråura naturreservat, og Ålvundvassdraget som vernet vassdrag. For våre vurderinger knyttet til Ålvundvassdraget viser vi til kap. 3.2.2 – *Forholdet til Verneplan for vassdrag*.

Temaet verneområder er ikke inkludert som eget kapittel i forslaget til utredningsprogram, men Driva Kraftverk DA skriver i meldingen at det kan være nødvendig å endre grensene for landskapsvernområdene, eller at bestemmelser i verneforskriftene må endres.

Sunndal kommune, statsforvalterne i Trøndelag og Møre og Romsdal, Møre og Romsdal fylkeskommune, Verneområdestyret i Trollheimen, FNF Trøndelag og FNF Møre og Romsdal vektlegger verneområdene i sine uttalelser. Verneområdestyret i Trollheimen skriver at alle endringer innenfor verneområdene, inkludert midlertidige virkninger må belyses i forhold til verneverdiene.

NVE mener temaet er viktig, og at det skal inkluderes som et eget kapittel i utredningsprogrammet. Det skal gjennomføres en grundig gjennomgang av verneverdiene i hvert berørt verneområde. Driva Kraftverk DA skal identifisere hvilke verneverdier som påvirkes av tiltaket og vurdere konsekvensene av disse. NVE minner om at inngrep i landskapsvernområdene som er i strid med verneforskriftene krever dispensasjon fra Verneområdestyret i Trollheimen, selv om det foreligger konsesjon etter vassdragslovgivningen. Vi ber Driva Kraftverk DA om å gå i dialog med verneområdestyret for å vurdere mulighetsrommet og begynne prosessen med å søke dispensasjon.

Naturtyper

Driva Kraftverk DA skriver i forslaget til utredningsprogram kap. 8.4.2 at informasjonen fra tidligere kartlegginger sammen med flybilder, skal danne grunnlaget for vurderingen av hvilke delstrekninger langs Driva hvor det skal foretas kartlegging og vurdering i henhold til Miljødirektoratets instruks. Det skal legges vekt på naturtyper som kan bli påvirket av redusert vannføring på strekningen mellom Festa og elvas utløp i fjorden. Dette vil primært være flommarksområder og fosser/stryksområder omkranset av berg. Videre skriver de at alle områder hvor det skal gjøres fysiske inngrep skal kartlegges i henhold til gjeldende metodikk.

Statsforvalterne viser til flere kjente rødlistede og verdifulle naturtyper, både langs Driva og ved de fysiske inngrepsområdene, og vektlegger at utredningen må beskrive konsekvenser for disse, både for anleggs- og driftsfasen. Sunndal kommune og FNF Møre og Romsdal presiserer at det må kartlegges for flommarkskog og bekkekløfter. Statsforvalteren i Møre og

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Romsdal poengterer at rødlista for naturtyper ble oppdatert i 2025, og at det ikke er utarbeidet en kartleggingsinstruks for denne enda. Naturvernforbundet krever en grundig utredning utført av personell med formell og dokumentert kompetanse.

NVE mener Driva Kraftverk DAs forslag til utredningsprogram i stor grad er i tråd med standard utredningsprogram, og at dette vil dekke de fleste innspill som er tatt opp av høringspartene. Vi presiserer allikevel i utredningsprogrammet at det i forbindelse med utredningen av naturtyper skal gjøres en vurdering av om det er potensial i tiltaksområdet for nye naturtyper som er kommet inn på Rødlista for naturtyper 2025, og som ikke fanges opp i Miljødirektoratets kartleggingsinstruks.

Arter og deres økologiske funksjonsområder

Driva Kraftverk DAs forslag til utredningsprogram viser til at undersøkelser av vanntilknyttede og/eller sensitive fuglearter skal gjennomføres etter metodikken i M-1941. Videre at det skal gis en samlet oversikt over kjente forekomster av rødlistearter som kan bli påvirket av prosjektet.

Oppdal kommune og Sunndal kommune skriver i sine høringsuttalelser at konsekvensene for vilt må utredes i deponiområdene, og at konsekvenser for bakkehekkende fugl må utredes med blick på varierende vannstand i innsjøer og bekker. Statsforvalterne vektlegger også at rødlistearter må vurderes, og at samlet belastning må legges til grunn. Trøndelag fylkeskommune tilrår at økologiske funksjonsområder for høstbare viltarter som trekk- og oppholdsområder for hjortevilt og spillplasser for skogsfugl undersøkes og kartfestes. Naturvernforbundet skriver at det må gjennomføres undersøkelser av bakkehekkende fugl i deponi-, rigg- og veiområder, og at fossesprut- og fuktighetsavhengig vegetasjon må utredes.

NVE mener Driva Kraftverk DAs forslag til utredningsprogram er noe begrenset. Vi legger vårt standard utredningsprogram til grunn, med presisering om at det skal fokuseres på vanntilknyttet og/eller bakkehekkende fugl, fuktighetskrevede lav- og mosearter, høstbare viltarter og øvrige rødlistearter som kan bli påvirket av tiltaket.

Landskapsøkologiske sammenhenger

Temaet er ikke omtalt i forslaget til utredningsprogram. Statsforvalteren i Trøndelag skriver at utredningen må vurdere hvordan tiltakene vil påvirke sammenhengende naturområder med urørt preg. Flere høringsparter tar også indirekte opp temaet gjennom bemerkninger om redusert vannføring, som kan påvirke sammenhengende kantvegetasjon, bekkekløfter m.m. NVE mener utredningen skal inkludere en vurdering av temaet, med en begrunnet verdsetting av definerte landskapsøkologiske sammenhenger. Vi legger standard utredningsprogram til grunn.

Geologisk mangfold

Temaet er ikke beskrevet i forslaget til utredningsprogram. Statsforvalteren i Trøndelag mener temaet må utredes, og trekker fram Innerdalen og israndavsetningen på tvers av Sunndalen ved Gikling/Faleøyen som et geologisk viktig område. NVE tar med innspillet fra Statsforvalteren og legger dette til i utredningsprogrammet.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Fremmede arter

Temaet er ikke inkludert som eget avsnitt i forslaget til utredningsprogram, men Driva Kraftverk DA skriver i meldingen kap. 8.4.2 at alle områder hvor det skal gjøres fysiske inngrep skal kartlegges for fremmede arter. Statsforvalteren i Trøndelag skriver i sin uttalelse at masser som skal flyttes må undersøkes for fremmede arter, og eventuelle tiltak for å hindre spredning av disse må beskrives. Mattilsynet skriver at det er viktig å unngå spredning av planteskadegjørere, og viser spesifikt til floghavre. NVE mener vårt standard utredningsprogram vil belyse temaet, og legger dette til grunn.

Avbøtende tiltak

Driva Kraftverk DA skriver i forslaget til utredningsprogram, kap. 8.1 at avbøtende tiltak skal foreslås der det er aktuelt, og at utredningen skal inkludere en vurdering av hvordan de foreslåtte tiltakene vil endre konsekvensgraden. Sunndal kommune forutsetter at avbøtende tiltak utredes for de negative konsekvensene av prosjektet, og at dette kommer på et tidlig stadium. Oppdal kommune, statsforvalterne, fylkeskommunene, Verneområdestyret for Trollheimen, FNF Trøndelag og Storli Hytteeierforening peker også på behovet for avbøtende tiltak for naturmangfold på land. NVE legger til grunn at avbøtende tiltak skal vurderes i konsekvensutredningen. Vi viser også til tiltakshierarkiet i Miljødirektoratets veileder for klima- og miljøhensyn i arealplanlegging.

3.5.3 Naturmangfold i vann og vannmiljø

Kartlegging

Driva Kraftverk DA skriver i forslaget til utredningsprogram kap. 8.5 at utredningen av naturmangfold i vann skal gjøres i henhold til metodikken i M-1941. De skriver også at det skal fremstilles en sammenheng mellom vannføring og vanndekt areal mellom Festa og Drivas utløp i sjøen. Temaet naturmangfold i vann er tatt opp av mange høringsparter. Når det gjelder kartlegging av naturmangfold i vann påpeker Miljødirektoratet at det per i dag ikke er anadrom fisk oppstrøms fiskesperra, og at det derfor er spesielt viktig at fagmiljøet som skal gjøre konsekvensutredningen har kompetanse om laksens habitatkrav og forventede effekter av endret vannføring. NVE er enig med Miljødirektoratet, og presiserer i utredningsprogrammet at det skal legges spesielt fokus på å kartlegge og vurdere hvordan tiltaket kan påvirke habitatkvalitet og vandringsforhold for laks og sjøørret.

Naturtyper i vann

Temaet er nevnt som én av de sentrale registreringskategoriene innenfor fagtemaet naturmangfold i vann, men er ikke omtalt utdypende. Temaet er i liten grad omtalt av høringspartene. NVE mener temaet har tett sammenheng med utredningen av habitatkrav og økologiske funksjonsområder, og at det skal være med som eget delkapittel i utredningsprogrammet. Vi legger vårt standard utredningsprogram til grunn.

Arter og økologiske funksjonsområder i vann

Driva Kraftverk DA legger i forslaget til utredningsprogram spesielt fokus på anadrom fisk, og skriver at for å kunne vurdere konsekvenser av redusert vannføring skal det fremstilles en sammenheng mellom vannføring og vanndekt areal på flere strekninger mellom Festa og

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Drivas utløp i fjorden. Sammen med eksisterende data fra kartlegging av elvas egnethet for fiskeproduksjon (bonitering) skal konsekvensen av tidvis redusert vannføring nedstrøms Festa utredes. De skriver at det vil gjennomføres eDNA-prøver for å analysere bunndyrsamfunnet og fiskeparasitter. Videre at det skal utredes hvordan anlegget ved Festa pumpe kan utgjøre et vandringshinder, og hvordan det skal utformes for å unngå at smolt og voksen fisk kan bli pumpet opp til Gjevilvatnet.

Temaet om anadrom fisk er av flere høringsparter trukket fram som sentralt i saken. Miljødirektoratet, statsforvalterne, Sunndal og Oppdal kommune, Møre og Romsdal fylkeskommune, Driva Elveierlag, Norske Lakseelver, Oppdal Bygdeallmenning, Opdal Jæger- og Fiskarlag, Naturvernforbundet, Morten Kraabøl og flere grunneiere har gitt høringsinnspill som vektlegger at konsekvenser for anadrom fisk i Driva må utredes grundig. Flere av høringspartene peker på at Driva er et nasjonalt laksevassdrag, og stiller spørsmål ved om tiltaket er i tråd med forvaltningsregimet for nasjonale laksevassdrag og -fjorder ([St.prp. nr. 32 \(2006-2007\) - regjeringen.no](#)).

Oppdal kommune, Opdal Jæger- og Fiskarlag, FNF Møre og Romsdal, Naturvernforbundet, og grunneiere i Oppdal tar også opp at tiltakets konsekvenser for fisk i Gjevilvatnet må utredes, på bakgrunn i endret manøvrering med senket LRV, og hvordan pumping av vann fra Driva kan påvirke den kjemiske tilstanden i Gjevilvatnet. Storli Hytteeierforening ønsker at utredningen også inkluderer en vurdering av hvordan endret pumpebehov fra Ångardsvatnet kan få konsekvenser for ørreten her.

NVE mener temaet er spesielt viktig å få belyst grundig i konsekvensutredningen. Spesielt mener vi det skal fokuseres på hvordan vannførendring nedstrøms Festa kan påvirke vandring, habitatkvalitet og produksjonspotensial for anadrom fisk, samt hvordan anlegget ved Festa kan gi negativ konsekvens for alle livsstadier av anadrom fisk. Vi mener det eksplisitt skal stå i utredningsprogrammet at tiltakets konsekvenser skal vurderes opp mot forvaltningsregimet for nasjonale laksevassdrag. Vi presiserer også utredningsprogrammet med Driva Kraftverk DAs forslag om at det skal gjennomføres eDNA-prøver for å identifisere bunndyrsamfunn og eventuelle fiskeparasitter, både i Driva, Gjevilvatnet, Gresjo, Sandvikselva og Langvatnet.

Miljøtilstand og miljømål for berørte vannforekomster

Driva Kraftverk DA skriver at det skal vurderes om prosjektet vil medføre endringer i økologisk eller kjemisk tilstand, og at dette skal gjøres for elver, bekker, innsjøer og fjordområdet. Møre og Romsdal fylkeskommune er vannregionmyndighet, og vektlegger at utredningen må vurdere eksplisitt hvordan miljøtilstand i alle berørte vannforekomster blir påvirket. De viser til at dersom tiltaket fører til at miljømålet for en vannforekomst ikke blir oppfylt, eller at miljøtilstanden i vannforekomsten blir dårligere, skal dette vurderes etter vannforskriften § 12. Dersom nye vannforekomster kan bli aktuelle å vurdere som *sterkt modifisert* (SMVF), må dette beskrives og begrunnes.

NVE er enige med Møre og Romsdal fylkeskommune i at tiltakets påvirkning skal beskrives for hver enkelt vannforekomst som kan bli berørt av tiltaket. Vi mener dette er dekket av standard utredningsprogram, og legger dette til grunn. Vi vil samtidig minne om at vannforekomstene i Toåa (111-72-R, 111-74-R og 111-75-R) står på vedlegg 2 i Klima og miljødepartementets godkjenning av den regionale vannforvaltningsplanen for Møre og

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Romsdal vannregion. Dette betyr at vannforekomstene er godkjent med miljømål som kan medføre krafttap, og foreslått tiltak er slipp av minstevannføring fra Tovatna. Miljødirektoratet og Todalen Elveeigarlag trekker også dette fram i sine høringsuttalelser.

NVE vil be Driva Kraftverk DA om å kommentere på kravene om vilkårsrevisjon for dagens anlegg i eget brev. Vi vil allikevel presisere at det i utredningen av Nedre Driva kraftverk skal gjøres en overordnet vurdering av om det finnes tiltak som kan bidra til å oppnå miljømålene i Toåa, som er relevante å vurdere ved en ny kraftutbygging, uavhengig av om det blir åpnet vilkårsrevisjon eller ikke for dagens anlegg.

Naturmangfold i sjø

Driva Kraftverk DA skriver i forslaget til utredningsprogram at det skal gjøres rede for hvordan ferskvannstilførselen til fjorden vil bli endret, og konsekvenser for strømningsforhold og vannkvalitet skal vurderes. Ved området hvor det planlegges nytt utløp skal det gjennomføres visuell kartlegging med ROV av bunnforhold, spesielle naturtyper og tangsamfunn. Tiltakets konsekvenser skal vurderes for anleggs- og driftsfasen.

Havforskningsinstituttet, Fiskeridirektoratet, Miljødirektoratet, statsforvalterne i Møre og Romsdal og Trøndelag, Sunndal kommune, Norske Lakseelver, Naturvernforbundet, FNF Møre og Romsdal, Morten Kraabøl og grunneiere i Sunndal trekker fram behovet for å vurdere hvordan endret ferskvannstilførsel til Sunndalsfjorden kan påvirke miljøet her. Flere av høringspartene er bekymret for at endret ferskvannstilførsel kan føre til forstyrrelser for anadrom fisk som vandrer inn og ut av fjordsystemet, ved endret temperatur og vannkjemi. Det pekes også på at effektene av tiltaket må ses i sammenheng med effekten fra Aura kraftverk. Statsforvalteren i Møre og Romsdal ber om at det utredes et alternativ med senket utløp, mens Fiskeridirektoratet anbefaler ikke dette i nærhet av gyteområder, da oppvelling av ferskvannsmasser kan gi skader for fiskelarver. Driva Kraftverk DA skriver i kommentarene til høringsuttalelsene at de vil presisere at konsekvensutredningen skal inkludere en vurdering av plassering og dykking av utløpsløsningen, og hvilken påvirkning dette vil ha på anadrom fisk og miljøtilstand i fjorden. Flere høringsparter vektlegger også at områdene som er planlagt brukt til sjødeponi må utredes grundig.

NVE legger til grunn at effektene av endret ferskvannstilførsel på det marine naturmangfoldet utredes grundig, og at dette skal ses i sammenheng med effektene av Aura kraftverk. Vi presiserer dette i utredningsprogrammet. Vi presiserer også at vurderingen av utløpsløsningen skal inkludere ikke-anadrom fisk som kan forventes å bli skadelidende som følge av tiltaket. Ved en fremtidig konsesjonssøknad skal bilder fra ROV-kartleggingen vedlegges, og effektene av sjødeponiet skal visualiseres.

Fremmede ferskvannsorganismer

Temaet er ikke inkludert som eget avsnitt i forslaget til utredningsprogram i meldingen, men er omtalt i øvrige kapitler. Driva Kraftverk DA skriver at det er usikkerhet knyttet til en eventuell friskmelding av Driva for *Gyrodactylus salaris*, og at prosjektet forutsetter friskmelding. De legger opp til å gjennomføre egne eDNA-undersøkelser i Driva for å kartlegge både gyro og eventuelle andre fiskeparasitter som potensielt kan bli overført fra Driva til Gjevilvatnet, men presiserer i kommentarene til høringsuttalelsene at en friskmelding er myndighetsstyrt.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Sunndal kommune, Oppdal kommune, Miljødirektoratet, Mattilsynet, Driva Elveierlag, Oppdal Bygdealmenning, Naturvernforbundet, Opdal Jæger- og Fiskarlag og flere grunneiere uttrykker bekymring for spredning av gyro til Gjevilvatnet, og smitte til røyebestanden her. Flere av partene peker også på at overføring av vann fra anadrom strekning er forbudt, jf. forskrift om restriksjonssone for *Gyrodactylus salaris*.

NVE mener temaet blir svært viktig å få avklart før en endelig beslutning i saken, og vi presiserer dette i utredningsprogrammet. Vi tar også med at det skal gjøres en risikovurdering av overføring av vann fra Langvatnet.

Avbøtende tiltak

Driva Kraftverk DA skriver i forslaget til utredningsprogram at mulige avbøtende tiltak for de eventuelle negative konsekvensene som kommer fram skal vurderes, herunder eventuelle justeringer av tiltaket.

Flere høringsparter trekker frem en rekke forslag til avbøtende tiltak som må utredes. Møre og Romsdal fylkeskommune skriver at tiltak som ivaretar både hensynet til laksefisk og miljømål etter vannforskriften må beskrives, herunder miljødesign og minstevannføringer. Oppdal Bygdealmenning skriver at det må etableres tiltak for å sikre at fisk ikke blir med i inntaket og ut i Sunndalsfjorden. Morten Kraabøl skriver at behovet for finmasket varegrind foran inntaket ved Festa pumpe må vurderes, inkludert hvilken lysåpning som er nødvendig for å hindre smolt i å passere. Anette og Hans Edvard Thyve skriver at avbøtende tiltak må utredes for å tilfredsstille kravene til økologisk tilstand i vannforskriften.

NVE mener Driva Kraftverk DAs forslag er i tråd med vårt standard utredningsprogram, med noe forskjellig formulering. Vi mener vårt standard utredningsprogram dekker kravene og innspillene som er tatt opp i høringen, og legger dette til grunn.

3.5.4 Kulturmiljø

Driva Kraftverk DA skriver i kap. 8.6 i forslaget til utredningsprogram at utredningen skal beskrive kulturminner og kulturmiljø i tiltaks- og influensområdet, og følge metodikken i KU-veileder for klima og miljø (M-1941). Videre at undersøkelsesplikten etter kulturminneloven § 9 skal avklares med kulturminnemyndigheten.

Møre og Romsdal fylkeskommune stiller krav om arkeologisk registrering i berørte områder for Nedre Driva kraftverk, inkludert midlertidige arealer. De ber også om at konsekvenser av økt vannmengde i Tovatna og redusert vannføring fra Langvatnet til Innerdalsvatnet og Ålvundelva må utredes med tanke på kulturminner. Trøndelag fylkeskommune skriver at kulturmiljøverdier må kartlegges, og at det må planlegges for løsninger som ikke vil ha vesentlige negative virkninger for kulturminner. De skriver videre at NTNU Vitenskapsmuseet har ansvar for arkeologiske undersøkelser under vann, og at dette må gjennomføres med egnede metoder i Gjevilvatnet. Sametinget er positive til at utredning av samiske kulturminner er nevnt i forslaget, og minner om at fagutrederne må ha faglig og kulturell kompetanse innenfor samiske kulturminner, kultur og historie. Oppdal kommune skriver at tiltakets konsekvens på kulturlandskapet i seterdalene må utredes. Sunndal kommune viser til at det er et automatisk fredet klebersteinsbrudd ved Storli, og gammelt setermiljø ved

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Viromsetra. Hytteeierne i Storlidalen skriver at påhugget i Storli må utredes med hensyn til kulturminner.

NVE mener Driva Kraftverk DAs forslag i stor grad er i tråd med vårt standard utredningsprogram. Vi merker oss at Møre og Romsdal fylkeskommune krever arkeologisk registrering, og at Trøndelag fylkeskommune ber om at det gjennomføres arkeologiske undersøkelser under vann i Gjevilvatnet. NVE har ikke mottatt uttalelse fra NTNU Vitenskapsmuseet. I vårt standard utredningsprogram legger vi opp til at relevante kulturminnemyndigheter skal kontaktes for vurdering av potensial for automatisk fredete kulturminner. Vi presiserer også i utredningsprogrammet krav til at personell som gjennomfører utredningen har dokumentert kompetanse innen samisk kultur. Med dette mener vi at standard utredningsprogram legger til rette for å belyse temaet tilstrekkelig.

3.5.5 Friluftsliv

Driva Kraftverk DA skriver i forslaget til utredningsprogram kap. 8.7 at utredningen skal beskrive naturkvaliteter, kulturkvaliteter, landskapskvaliteter, visuelle kvaliteter og annet som kan tenkes å ha betydning for naturopplevelsen i området. Vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens skal følge metodikken i KU-veileder for klima og miljø (M-1941).

Områdene i Trollheimen og Innerdalen er allment kjent som vakre friluftsområder, og er underlagt forskrifter om landskapsvern. Oppdal kommune opplyser om at Driva brukes til elvepadling, bading og fiske, og at tiltaket må utredes med tanke på dette. Videre at tiltakets virkning på badeplasser i Storlidalen og Gjevilvassdalen, samt på båthavner, naust og generelt båtliv må utredes. Sunndal kommune trekker også fram Driva som grunnlag for friluftaktiviteter som padling og fiske, og bemerker at konsekvenser for Gresjo, som er et attraktivt område for bading og rekreasjon, også må utredes. Statsforvalteren i Trøndelag viser til at badeplassen ved Raudøra er et statlig sikret friluftsområde, og Gjevilvatnet generelt er mye brukt til rekreasjon. Storlidalen Løypelag skriver i sin uttalelse at utredningen må beskrive konsekvenser for skiløypene i Storlidalen, både for anleggs- og driftsfasen, og skriver at avbøtende tiltak og sikkerhetstiltak må beskrives, gjerne i dialog med løypelaget. Vassendsetra DNT-hytte skriver at effekter av fysiske inngrep ved etablering av nytt inntak ved Vassenden må utredes med hensyn på opplevelseskvalitet ved og på vannet, samt hvordan økt reguleringshøyde vil påvirke tilkomst til Vassendsetra både sommer og vinter. Gjevilvassosen Naust- og Båteierforening skriver om behov for tiltak ved båthavna. Opdal Jæger- og Fiskarlag krever utredning av muligheten for båtbruk på Gjevilvatnet. Anette og Hans Edvard Thyve vektlegger at opplevelsesverdien ved Osen og Rauøra må utredes. Hytteeiere i Storlidalen stiller spørsmål om hvordan anleggstrafikk og nytt påhugg vil påvirke friluftsområder i Storlidalen, og om det kan settes begrensinger på når det vil være anleggstrafikk i områder, som avbøtende tiltak.

NVE mener Driva Kraftverk DAs forslag til utredningsprogram er noe mer tilpasset det meldte prosjektet enn vårt standard utredningsprogram. Vi legger derfor forslaget til grunn, med noen tilpasninger til vårt standardprogram, for å tilstrekkelig belyse temaet.

3.5.6 Reiseliv

Forslaget til utredningsprogram er et utdrag av beskrivelsen som ligger i NVEs standard utredningsprogram. Driva Kraftverk DA skriver at natur- og kulturattraksjoner i

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

utbyggingsområdet skal omtales og kartfestes. Det skal gis en beskrivelse av innhold og omfang av reiseliv og turisme i området. Konsekvenser for reiselivet skal utredes både for anleggs- og driftsfasen, og temaet skal bygge på informasjon fra øvrige temaer i utredningen, herunder friluftsliv, landskap, kulturmiljø, naturmangfold og naturressurser.

Sunndal kommune skriver at økonomiske virkninger for reiselivet må utredes, sett i lys av verdiene som vil genereres ved en friskmelding av Driva for gyro. De presiserer også at konsekvenser av overføring av Langvatnet må utredes med tanke på turismen i Innerdalen og Renndølssetra. Oppdal kommune trekker fram flere reiselivsaktører i området, og at temaet må utredes med hensyn til landskapsopplevelse og tilkomst til områder.

Reiselivsaktørene i Storlidalen har gått sammen om en høringsuttalelse hvor de skriver at det må presenteres en plan for hvordan anleggsarbeidet i Storlidalen er tenkt gjennomført, og hvilke støygrenser som forventes. De ber også om en helhetlig plan for massedeponering og istandsetting av deponiområdene for å ivareta det visuelle uttrykket, og at avbøtende tiltak må beskrives. Bortistu Gjestegård AS ber om at det utarbeides detaljerte topografiske kart, fotomontasjer og en 3D-modell av inngrepene i Storlidalen. De ber også om en beskrivelse av hvordan anleggsarbeidet vil påvirke tilgjengelighet på Tovassvegen og Storlidalsvegen, med en vurdering av avbøtende tiltak. I kommentarene til høringsuttalelsene skriver Driva Kraftverk DA at de vil presisere at konsekvensutredningen vil inkludere en beskrivelse av berørte reiselivsaktører og en vurdering av konsekvenser for sikkerhet, bruk og opplevelseskvalitet av områder som brukes av reiselivsnæringen.

NVE mener Driva Kraftverk DAs forslag er en forenklet versjon av vårt standard utredningsprogram, og at dette i all hovedsak vil belyse temaet tilstrekkelig. Vi presiserer i utredningsprogrammet at lokale og regionale reiselivsaktører skal få mulighet til å bidra med informasjon til fagutredningen. Vi tar også med at det må legges til grunn at tiltaket først gjennomføres etter en friskmelding av Driva for gyro, og at det må gjøres en vurdering av økonomiske virkninger for laksefisket.

For våre vurderinger knyttet til visualiseringer av inngrep viser vi til kap. 3.5.7 – Landskap.

For våre vurderinger knyttet til støy viser vi til kap. 3.5.11 – Forurensning.

3.5.7 Landskap

Driva Kraftverk DA skriver at landskap skal utredes i henhold til metodikken i M-1941, og at utredningen skal samordnes med utredningene av kulturmiljø og friluftsliv. Videre at utredningen skal inkludere bilder og visualiseringer av de planlagte anleggene, samt visualisering av elvestrekninger med redusert vannføring. Konsekvenser skal vurderes for anleggs- og driftsfasen, og mulige avbøtende tiltak skal vurderes.

Sunndal kommune skriver at konsekvenser av deponiene må utredes med hensyn til landskapsvirkninger, og at dette må visualiseres fra ulike synsvinkler. De setter krav om at det må utredes alternative anvendelser av tunnelmassene som tas ut, inkludert hvilke klimavirkninger og økonomiske virkninger ulike alternativer representerer. Oppdal kommune skriver at landskapsvirkninger av tørrlagte elveløp, nedtappet vann og estetiske virkninger av nye anleggsdeler ved inntaket på Storodden og pumpehuset på Festa må utredes.

Statsforvalteren i Trøndelag viser til området Aalbu-Vognill-Vang som et stort og helhetlig jordbruksområde med viktige landskapsverdier, samt et vernet område rundt Gjevilvasshytta.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Verneområdestyret i Trollheimen ber også om at massedeponiet i Storlidalen visualiseres, og stiller seg åpen for dialog med fagutrederne for å bidra med opplysninger om landskapsverdiene i verneområdene. Flere høringsparter, inkludert Direktoratet for mineralforvaltning, Storlidalen Løypelag, Vassendsetra DNT-Hytte, Bortistu Gjestegård, Naturvernforbundet, Sunndal kommune, og flere privatpersoner og grunneiere tar opp behovet for en overordnet massehåndteringsplan som redegjør for mengder, midlertidig og permanent arealbruk, transportbehov og eventuelle alternative bruksområder for tunnelmasser. Hytteeierne i Storlidalen skriver at det planlagte tippområdet ved Storli er et høykonfliktsalternativ. Jørgen Singsdal skriver at overføring av Gresjo må utredes med tanke på hvordan redusert vannføring påvirker landskapsbildet. Driva Kraftverk DA skriver i kommentarene til høringsuttalelsene at de vil presisere utredningen med et masseregnskap som viser uttak, internbruk og overskudd, samt en vurdering av alternativ bruk av overskuddsmasser.

NVE mener Driva Kraftverk DAs forslag er noe upresist, og temaet er viktig for mange parter. At deler av tiltaket innebærer inngrep i landskapsvernområder, skjerper også kravene til utredningen av landskapsvirkninger. NVE legger vårt standard utredningsprogram til grunn, men presiserer at det skal utarbeides en massehåndteringsplan hvor det tydelig kommer frem tallfesting og visualiseringer av de planlagte deponiområdene. Det må også utredes grundig om det finnes alternative bruksområder for massene, som kan bidra til å redusere konsekvensene av deponiene. Massehåndteringsplanen må også vurdere hvordan transportbehovet vil være for ulike alternative løsninger. Vi tar også med at det skal gjøres en konkret vurdering av landskapsverdiene i landskapsvernområdene, og hvordan disse påvirkes av tiltaket.

3.5.8 Naturressurser

Jordbruk, skogbruk og utmarksressurser

Driva Kraftverk DAs forslag er et utklipp av NVEs standard utredningsprogram, men mangler noen av våre presiseringer. De skriver at jord- og skogressursene i området, samt dagens bruk og utnyttelse av arealene skal beskrives. På bakgrunn av arealressurskart (AR5) skal det gis en samlet oversikt over berørt areal fordelt på type jordbruksareal og skogbonitet. Tap av dyrka og dyrkbar jord, beite og skogbruksareal skal beregnes. Jakt- og fiskeinteresser skal beskrives.

Statsforvalteren i Trøndelag skriver at det må utarbeides en plan for hvordan deponering, lukking og revegetering av dyrka jord vil bli gjennomført, inkludert tiltak for å unngå/minimere tap av dyrka jord. Statsforvalteren i Møre og Romsdal kommenterer om det samme, og viser til at dette må følge Norsk Landbruksrådgivnings veileder [Jordmasser – fra problem til ressurs](#). Sunndal kommune, Oppdal kommune, Møre og Romsdal fylkeskommune, Gjevilvassdalen 6A Beitelag, Naturvernforbundet, Trond Aalbu, Lars Bjørbekk og Morten Dørum har også tilsvarende kommentarer. Oppdal kommune, Verneområdestyret i Trollheimen, Gjevilvassdalen 6A Beitelag og Eystein Opdøl skriver at tap/forringelse av beitearealer også må beskrives i utredningsprogrammet. Morten Dørum, Lars Bjørbekk, Trond Aalbu og Eystein Opdøl tar også opp hvordan endret grunnvannstand ved elver og bekker kan påvirke fuktighetsforhold på matjord.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

NVE legger til et punkt i utredningsprogrammet om at det skal gjøres en egen vurdering av hvordan endret vannføring/vannstand kan påvirke grunnvannstand og fuktighetsforhold på nærliggende jordbruksarealer, spesielt i områdene rundt Gjevilvatnet og nedstrøms Festa pumpe i Driva. Vi presiserer også at fagutrederne skal se til Norsk Landbruksrådgivnings veileder i utredningen av konsekvenser for dyrka jord. Utover dette mener vi standard utredningsprogram vil belyse temaet tilstrekkelig.

Mineralressurser

Driva Kraftverk DA skriver at eventuelle mineraler og masseforekomster i området skal beskrives kort. Forekomstenes lokalisering og størrelse skal fremgå av beskrivelsen. Det vil bli tatt kontakt med Direktoratet for mineralforvaltning for å avklare forholdet til Mineralloven, og om tiltaket trenger driftskonsesjon for masseuttaket.

Direktoratet for mineralforvaltning skriver i høringsuttalelsen at de ikke kan se at traseene vil berøre registrerte mineralressurser eller masseuttak i drift. De skriver også om behovet for en massehåndteringsplan, som er drøftet tidligere i kap. 3.5.7 – Landskap. Direktoratet minner om konsesjonsplikten for masseuttak over 10 000 m³, jf. mineralloven § 43.

NVE mener Driva Kraftverk DAs forslag til utredningsprogram er tilstrekkelig for å belyse temaet, og vi legger dette til grunn, med presisering om at uttakene av masser er konsesjonspliktig etter mineralloven.

Samisk næringsutøvelse (ekskludert reindrift)

Temaet er ikke inkludert som eget kapittel i forslaget til utredningsprogram, men Driva Kraftverk DA skriver under kap. 8.11 – Reindrift at eventuell annen samisk næringsutøvelse vil bli beskrevet og vurdert.

Sametinget skriver at de er positive til at dette utredes, og oppfordrer til dialog med reindriftsutøverne. Landbruksdirektoratet skriver at tiltaket må vurderes opp mot statens forpliktelser ovenfor samene som urfolk, og viser til Grunnloven § 108, FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter § 27 og ILO-konvensjon nr. 169. Landbruksdepartementet presiserer at tradisjonell og erfaringsbasert kunnskap må legges til grunn som kunnskapsgrunnlag.

NVE har i prosessen med å utarbeide konsekvensutredningsprogrammet gjennomført konsultasjon med Trollheimen reinbeitedistrikt. I konsultasjonen var hovedpunktene som ble diskutert knyttet til reindriften, og dette vurderes i kap. 3.5.9 – Reindrift. Vi legger til grunn at Trollheimen reinbeitedistrikt skal gis anledning til å komme med informasjon om øvrig samisk næringsutøvelse i utredningsprosessen, og presiserer at tiltaket skal vurderes opp mot de rettigheter og plikter som er gitt ved Grunnloven § 108 og ILO-konvensjon nr. 169.

Ferskvannsressurser

I forslaget til utredningsprogram skriver Driva Kraftverk DA at ferskvannsressurser skal gis en kort omtale med vekt på drikkevannsforsyning og vannforsyning til næringsvirksomhet som gårdsdrift, industri og fiskeoppdrett.

Oppdal kommune og Sunndal kommune skriver begge at temaet må utredes, og at avbøtende tiltak for å sikre vannforsyning til landbruk og innbyggere må gjøres rede for.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Mattilsynet ber om at utredningen kartlegger drikkevannskilder, med tilhørende nedbørsfelt og tilsigsområder. De ber også om en risikoanalyse av om sprekkestrukturen i fjellet kan føre til avrenning eller drenering mot tunnelene. Svorunda vannverk er bekymret for tilførselen av vann i elva Svorunda, og ber om at det utredes alternativ vanntilførsel. Furu vassverk skriver at tiltaket kan påvirke deres vannforsyning og at temaet må utredes. Også grunneiere på Romfo og ved Gravem uttrykker at utredningen må vise hvordan tiltaket kan påvirke grunnvannsforhold og vannforsyning ved deres eiendommer.

NVE mener det er viktig å utrede dagens og fremtidig planlagt bruk av ferskvannsressursene i tiltaksområdet, og at dette skal være et eget punkt i utredningsprogrammet. Vi mener vårt standard utredningsprogram vil belyse temaet tilstrekkelig og legger dette til grunn.

Fiskeri og marine ressurser

Driva Kraftverk DA skriver om temaene fiskeri og marine ressurser under ett avsnitt i forslaget til utredningsprogram, og at temaet skal ses i sammenheng med fagtema marinbiologi (3.5.3 - Naturmangfold i sjø).

Fiskeridirektoratet skriver i sin høringsuttalelse at det må gjøre redegørelse for konsekvenser for akvakulturanlegget 12917 Sjølseng, som kan bli påvirket av endrete vannforhold i Sunndalsfjorden. Mattilsynet skriver også at endret temperatur og salinitet på inntaksvannet ved Sjølseng må vurderes.

NVE mener temaet må utredes, og at kunnskap som fremkommer i vurderingen av naturmangfold i vann og sjø skal legges til grunn. Særlig relevant mener vi det er å utrede konsekvensene av endret ferskvannstilførsel til fjorden, samt fjorddeponiets påvirkning på eventuelle gyte- og oppvekstområder eller tareskog. Vi slår temaene sammen under ett avsnitt, men utvider Driva Kraftverk DAs forslag med vårt eget utredningsprogram, og presiserer at konsekvenser for akvakulturanlegget Sjølseng skal vurderes.

3.5.9 Reindrift

I forslaget til utredningsprogram kap. 8.11 skriver Driva Kraftverk DA at det skal gjøres rede for områdets funksjon og verdi for reindriften. Videre at det skal innhentes informasjon fra reindriftsforvaltningen og reinbeitedistriktet, og at tiltakets konsekvenser skal vurderes for anleggs- og driftsfasen. Avbøtende tiltak skal vurderes.

NVE har gjennomført konsultasjon med Trollheimen reinbeitedistrikt den 16.01.2026. I konsultasjonen viste reinbeitedistriktet til tre områder de mener må tas spesielt hensyn til i den videre planleggingen av tiltaket. Sør-øst for Gjevilvatnet, ved Osen går det en flyttlei som i dag er utfordrende på grunn av hyttefelt og bilveg, og en etablering av pumpeutløp her kan øke utfordringene. Tvers over Gjevilvatnet går det også en flyttlei i nord-sør retning, ved Raudøra, og reinbeitedistriktet ber om at konsekvenser av endret manøvrering og senket LRV må belyses. Flyttleia er avhengig av stabile og forutsigbare isforhold. Ved Vassenden er reindriften ekstra sårbar om våren og forsommeren. Reinbeitedistriktet ber om at det utarbeides en driftsplan som beskriver hvor, når og hvordan anleggsarbeidet vil foregå, for å kunne vurdere og hensynta sårbare perioder for reinen.

Sametinget skriver i sin høringsuttalelse at det må gjennomføres møter med Trollheimen reinbeitedistrikt, og at tradisjonell, erfaringsbasert kunnskap må legges til grunn som

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

kunnskapsgrunnlaget. De stiller også krav om at fagutrederne må ha dokumentert kunnskap om samisk reindrift, språk og kultur. Landbruksdirektoratet poengterer at medvirkningen for reindriften må være reell. Videre at utredningen må belyse særverdiområder som kan bli påvirket av tiltaket, og at sumvirkninger og avbøtende tiltak vurderes i dialog med reindriften. Verneområdestyret for Trollheimen og Oppdal kommune skriver også at utredningen må vurdere påvirkning på beitearealer for reindriften. I kommentarene til høringsuttalelsene presiserer Driva Kraftverk DA utredningsprogrammet med at det skal stilles krav til reindriftsfaglig kompetanse hos fagutrederne, og at særverdiområder skal kartfestes og vurderes. Videre at de vil gå i dialog med samiske interessenter for å hente inn relevant kunnskap.

NVE mener temaet skal utredes, og at Driva Kraftverk DAs forslag er en for generell beskrivelse av temaet. Vi legger vårt standard utredningsprogram til grunn, hvor vi presiserer at Trollheimen reinbeitedistrikt skal kontaktes for å innhente erfaringsbasert og tradisjonell kunnskap, og at det skal utarbeides en skisse som beskriver fremdriftsplan for anleggsarbeidet, med en vurdering av avbøtende tiltak for å hensynta reindriften.

3.5.10 Nettilknytning

Driva Kraftverk DA har ikke med et eget kapittel om nettilknytning i forslaget til utredningsprogram, men skriver i kap. 8.12 at elektromagnetiske felt skal utredes dersom omsøkte anlegg kan medføre at boliger, barnehager eller skoler får magnetfeltnivå høyere enn 0,4 mikrottesla (μT) i snitt over året. Det er skissert 3 alternativer for kobling til nettet fra Nedre Driva:

- Tilkobling til transmisjonsnettet ved Viklandet transformatorstasjon
- Tilkobling til transmisjonsnettet ved Hårstad transformatorstasjon
- Tilkobling til Hydro Aluminium Sunndal sitt koblingsanlegg

I tillegg omfatter planene tilkobling til regionalnettet ved Lønset transformatorstasjon for å forsyne Festa pumpe.

Statnett skriver i sin uttalelse at det er viktig med tett dialog mellom tiltakshaver og Statnett for å avklare tekniske forhold, og finne den løsningen som samlet sett er mest samfunnsmessig rasjonell. De minner også om at søknad om funksjonalitet iht. forskrift om systemansvaret i kraftsystemet § 14 er en prosess utenfor søknad om nettilknytning. Sunndal kommune skriver at det må avklares om det er tilgjengelig kapasitet i nettet før prosjektet får konsesjon, og er kritisk til at det velges en løsning med ny kraftlinjetrasé gjennom Sunndalsøra sentrum. FNF Møre og Romsdal og Naturvernforbundet tar i sine høringsuttalelser opp at økt kraftproduksjon kan føre til behov for flere kraftlinjer, og ber om at utredningen av nettilknytning inkluderer en vurdering av samlede virkninger og åpning for andre utbygginger.

Hvis Driva Kraftverk DA skal stå for å bygge, eie og drive nettilknytningen til kraftverket, skal søknad om anleggskonsesjon sendes inn til NVE samtidig med søknad etter vassdragsreguleringsloven. Dette er en egen konsesjonsprosess, med andre krav til utredning enn for vassdragskonsesjoner. Alle de skisserte alternativene i meldingen må beskrives i søknaden. NVE presiserer at vi bare vil gi konsesjon til en byggbar løsning, som er den samfunnsmessig beste løsningen. Driva Kraftverk DA må derfor gå i tett dialog med

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Statnett om å avklare en rangering av alternativene. Vi inkluderer et kapittel i utredningsprogrammet om nettilknytning, men minner om at søknad om ny nettilknytning har egne utredningskrav, og skal følge NVEs [veileder for søknad om anleggskonsesjon](#).

3.5.11 Forurensning

Driva Kraftverk DA opplyser i forslaget til utredningsprogram kap. 8.13 at det ikke er valgt hovedmetode for tunneldriving, og at utredningene som omhandler forurensning (og klimagassutslipp) må ta hensyn til både tunnelboremaskin og tradisjonell driving. Om luftforurensning og støy skriver de at utredningene skal gjennomføres i henhold til M-1941 og [Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging T-1442](#). De skriver videre at det skal gjøres en vurdering av om tunneldriving og massedeposering kan medføre forurensning til overflate- og grunnvannsforekomster.

Statsforvalteren i Trøndelag skriver i sin høringsuttalelse at utredningene av støy og luftforurensning må følge veilederne T-1442 og T-1520. De skriver videre at deponering av forurensede masser kan være søknadspliktig etter forurensningsloven § 11, og at utslipp av drifts- og drensvann fra tunneldriving krever tillatelse fra Statsforvalteren. Mattilsynet, Driva Elveierlag og Norske Lakseelver er bekymret for partikkelavrenning som kan gi negativ påvirkning på livet i elva og fjorden og mener dette må utredes. Storlidalen Løypelag, Bortistu Gjestegård AS og Reiselivsaktørene i Storlidalen trekker også frem at støy kan gi negative konsekvenser, og at dette må utredes, inkludert avbøtende tiltak. Storli Hytteeierforening krever at utredningen inkluderer en vurdering av om bekkene som går gjennom tippområdet i Storlidalen vil påvirkes av grus eller støv fra løsmassene. Morten Dørum kommenterer dette generelt for alle deponiområdene. Naturvernforbundet skriver at endrete strømningsforhold kan ha påvirkning på PFAS-holdige masser ved Raudsand, og at dette må vurderes samlet for Nedre Driva kraftverk og Aura-anleggene. Sunndal kommune krever også at det utredes om utslipp av vann kan påvirke havbunnen slik at tildekt forurensning suspenderes opp i vannmassene.

Driva kraftverk DA skriver i kommentarene til høringsuttalelsene at de vil presisere at utredningsprogrammet skal omfatte støy, vibrasjoner og luftkvalitet, med beskrivelse av berørte områder og avbøtende tiltak. De skriver videre at tillatelser etter forurensningsloven behandles i egne søknader/vedtak, og at konsekvensutredningen skal beskrive omfang, resipient og risiko for å gi beslutningsgrunnlaget.

NVE mener temaet er viktig, og at innspillene i stor grad dekkes av vårt standard utredningsprogram, som viser til relevante veiledere, og koordinering med relaterte fagtema, spesielt naturmangfold og klimagassutslipp. Vi inkluderer en presisering om at det skal gjøres en konkret vurdering av om endrete strømningsforhold kan påvirke forurensede masser i Sunndalsfjorden.

3.5.12 Klimagassutslipp

Driva Kraftverk DA skriver i forslaget til utredningsprogram kap. 8.14 at temaet skal utredes i henhold til M-1941 og NVEs veileder for konsesjonssøknader for vannkraftanlegg.

Oppdal kommune skriver at klimagassutslipp må synliggjøres for hvert enkelt nye inngrep. Sunndal kommune skriver at det bør utarbeides et klimaregnskap for transport av massene.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Statsforvalteren i Trøndelag anbefaler også et klimagassregnskap etter metoden i M-1941, som inkluderer nedbygging eller tørrlegging av karbonrike arealer og at tiltak for å redusere utslipp må innarbeides. Driva Kraftverk DA presiserer i kommentarene at de vil inkludere klimagassregnskap i utredningen.

Driva Kraftverk DA legger opp til å følge NVEs veileder for konsesjonssøknader for vannkraftanlegg, og vi mener forslaget dermed er i tråd med standard utredningsprogram, selv om presiseringene i veilederen ikke er skrevet fullt ut i forslaget. Vi mener standard utredningsprogram fanger opp alle innspillene som er gitt i høringen, og legger dette til grunn.

3.5.13 Samfunn

Driva Kraftverk DA skriver i forslaget til utredningsprogram kap. 8.15 at temaene næringsliv, sysselsetting, kommunens tjenestetilbud og økonomi, og sosiale og helsemessige forhold skal ses i sammenheng. For hvert av temaene skal det gis en beskrivelse av dagens forhold, konsekvenser i anleggs- og driftsfasen og eventuelle avbøtende tiltak.

Sunndal kommune krever en grundig utredning av lokal kompensasjon og kommunale inntekter, inkludert eiendomsskatt, konsesjonsavgifter og konsesjonskraft. Positive effekter i form av økt detaljhandel og aktivitet i utbyggingsfasen må også utredes, og vurderes opp mot forventede negative virkninger. Oppdal kommune ber også om at endret grunnlag for eiendomsskatt og konsesjonsavgifter og -kraft utredes, og krever i tillegg en utredning av konsekvensene av økt strømforbruk i Oppdal ved tilkobling av Festa pumpe. Statsforvalteren i Møre og Romsdal anbefaler at utredningen inkluderer en vurdering knyttet opp mot den sikkerhetspolitiske situasjonen i samfunnet. Kystverket ber om at det i samarbeid med Hydro Aluminium Sunndal gjøres en vurdering av sjødeponiets påvirkning på ferdsel inn til deres havneområde, samt at det vurderes om det vil være behov for merking av arbeidet som gjennomføres i sjøen. De skriver at anleggsarbeidet og lyssetting ikke må virke forstyrrende for navigasjon inn og ut av fjorden. NEAS Energi Telekom AS skriver at redusert vannføring i Ålvundvassdraget kan føre til utfordringer og mulig stans i Ulvund kraftverk, samt at overføring av Gresjo og Langvatnet vil gi redusert produksjon fra deres kraftverk. Reiselivsaktørene i Storlidalen og et utvalg av grunneiere ber også om at utredningen inkluderer en ny vurdering av erstatningsordninger/økonomisk kompensasjon.

Erstatningsordninger og private kompensasjonsavtaler er ikke en del av konsesjonsprosessen, og NVE tar ikke dette med i utredningsprogrammet. Eventuelle vurderinger knyttet til dette hører hjemme senere i prosessen, og som en del av privatrettslige prosesser utenfor vårt myndighetsområde. Vi mener Driva Kraftverk DAs forslag til utredningsprogram er i tråd med vårt standard utredningsprogram, med noe varierende formuleringer. Vi presiserer utredningsprogrammet med at det skal gjøres en vurdering av hvordan grunnlaget for eiendomsskatt, konsesjonsavgifter og konsesjonskraft vil påvirkes av tiltaket. Vi legger til at utredningen må inkludere en vurdering av konsekvenser ved økt strømforbruk i Oppdal ved tilkobling av Festa pumpe. Vi tar også med Kystverkets innspill om at utredningen må inkludere en vurdering av ferdsel og navigasjon inn og ut av Sunndalsfjorden, med foreslåtte avbøtende tiltak for eventuelle negative virkninger. Vi legger også til at beregningen av økt energiproduksjon må inkludere en

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

redegjørelse for hvordan produksjonen i Ulvund kraftverk vil reduseres ved overføring av Langvatnet og bekkeinntak i Gresjo.

3.6 Sammendrag av konsekvensutredningen

NVE stiller krav om at Driva Kraftverk DA skal utarbeide en sammenstilling av konsekvensutredningen. Denne skal være lettlest, og inkludere beslutningsrelevant informasjon fra de enkelte fagutredningene. Den skal også ta inn alle relevante fotografier, illustrasjoner og kart.

Driva Kraftverk DA skal gi en samlet vurdering av avbøtende tiltak. Her skal det særlig legges vekt på vurdering av størrelse på minstevannføring i berørte elver, tiltak av hensyn til anadrom fisk i Driva, hensyn til naturmangfoldet i Sunndalsfjorden, manøvreringsbegrensninger i Gjevilvatnet, alternative bruksområder for overskuddsmasser og hensyn til verneverdier. Driva Kraftverk DA skal også inkludere eventuelle planlagte eller foreslåtte overvåkningsordninger.

Samlet belastning

NVE viser til at krav om å vurdere samlet belastning og samlede virkninger innenfor influensområdet finnes både i KU-forskriften § 21 og i naturmangfoldloven § 10. Samlede virkninger skal vurderes for hvert enkelt fagtema i fagutredningene. Driva Kraftverk DA skal sammenstille denne informasjonen, og legge vekt på fagtemaer der det forventes at samlet belastning vil utgjøre en vesentlig virkning.